

Pohjolan ammatillisen yhteisjärjestön hallituksen lausunto

Pohjoismaiden ministerineuvostolle:

Paula Lehtomäki, Pääsihteeri

Työelämän ministerineuvosto (MR-A)

Peter Hummelgaard Thomsen, Beskæftigelsesminister og minister for ligestilling, Tanska

Tuula Haatainen, Työministeri, Suomi

Hanna Sarkkinen, Sosiaali- ja terveysministeri Suomi

Magnus Rasmussen, Landsstýrismaður í vinnu- og umhvörvismálum, Färöar

Mimi Karlson, Naalakkarsuisoq for sociale anliggender og arbejdsmarked, Grönlandi

Guðmundur Ingi Guðbrandsson, Félagsmála- og Vinnumarkaðsráðherra, Íslandi

Hadia Tajik, Arbeids- og inkluderingsminister, Norja

Eva Nordmark, Arbetsmarknadsminister, Ruotsi

Fredrik Karlström, Näringsminister, Ahvenanmaa

Ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto (MR-MK)

Dan Jørgensen, Klima-, energi- og forsyningsminister, Tanska

Krista Mikkonen, Ilmasto- ja ympäristöministeri, Suomi

Magnus Rasmussen, Landsstýrismaður í vinnu- og umhvörvismálum, Färöar

Múte Bourup Egede, Formanden for Naalakkarsuisut, Grönlandi

Guðlaugur Thór Thórdarson, Umhverfis- og auðlindaráðherra, Íslandi

Espen Barth Eide, Klima- og miljøminister, Norja

Annika Strandhäll, Klimat- och miljöminister, Ruotsi

Alfons Röblom, Utvecklingsminister, Ahvenanmaa

Kestävän kasvun ministerineuvosto (MR-TILLVÄXT)

Dan Jørgensen, Klima-, energi- og forsyningsminister, Tanska

Mika Lintilä, Elinkeinoministeri, Suomi

Magnus Rasmussen, Landsstýrismaður í vinnu- og umhvörvismálum, Färöar

Pele Broberg, Naalakkarsuisoq for erhverv og handel, Grönlandi

Sigurður Ingi Jóhannsson, Innviðaráðherra, Íslandi

Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir, Utanríkis- og þróunarsamvinnuráðherra, Íslandi

Marte Mjøs Persen, Olje- og energiminister, Norja

Khashayar Farmanbar, Energi- och digitaliseringsminister, Ruotsi

Karl-Petter Thorwaldsson, Näringsminister, Ruotsi

Alfons Röblom, Utvecklingsminister, Ahvenanmaa

Yhteistyöministerit (MR-SAM)

Flemming Møller Mortensen, Minister for nordisk samarbejde, Tanska

Thomas Blomqvist, Pohjoismainen yhteistyöministeri, Suomi

Kaj Leo Holm Johannesen, Minister for nordisk samarbejde, Färöar

Kalifat Lund, Minister for nordisk samarbejde, Grönlandi

Guðmundur Ingi Guðbrandsson, Samstarfsráðherra Norðurlanda, Íslandi

Anne Beathe Kristiansen Tinnereim, Nordisk samarbeidsminister, Norja

Anna Hallberg, Minister med ansvar för nordiska frågor, Ruotsi

Annette Holmberg-Jansson, Minister med ansvar för nordiska samarbetsfrågor, Ahvenanmaa

---

Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö PAY on Pohjoismaiden ay-liikkeiden kattojärjestö, jonka piiriin kuuluu runsaat 8,5 miljoonaa järjestäytyneitä työntekijää. PAY:ssä on mukana kaikkiaan 15 työntekijä-, toimihenkilö- ja akateemisten keskusjärjestöä. Tehtävänäme on tiivistää jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä, joka tähtää järjestäytyneiden työntekijöiden etujen laaja-alaiseen valvomiseen kokemustenvaihdon, vaikuttamistyön ja yhteisiä tavoitteita edistävän vuorovaikutuksen avulla. PAY:n jäsenet ovat FH ja Akademikerne Tanskasta, SAK ja STTK Suomesta, Samtak Färöarilta, SiK Grönlannista, ASÍ, GSRB ja BHM Islannista, LO, YS ja Unio Norjasta sekä LO, TCO ja Saco Ruotsista.

Pohjoismaiden työnantajajärjestöt

Tanska

Jacob Holbraad, Administrerende direktør, Dansk Arbejdsgiverforening
Kristian Wendelboe, Administrerende direktør, Kommunernes Landsforening i Danmark

Suomi

Jyri Häkämies, Toimitusjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto, EK, Suomi
Markku Jalonen, Toimitusjohtaja, Kunta ja hyvinvointialeityönantajat, KT, Suomi

Islanti

Halldór Benjamín Þorbergsson, Framkvæmdastjóri, Samtök atvinnulífsins
Bjarni Benediktsson, Fjármála- og efnahagsráðherra, Fjármála- og efnahagsráðuneytið
Aldís Hafsteinsdóttir, Formaður, Samband íslenskra sveitarfélaga
Dagur B. Eggertsson, Borgarstjóri, Reykjavíkurborg

Norja

Ole Erik Almlid, Administrerende direktør, Næringslivets hovedorganisasjon
Ivar Horneland Kristensen, Administrerende direktør, Hovedorganisasjonen Virke
Anne-Kari Bratten, Administrerende direktør, Spekter
Tor Arne Gangsø, Arbeidslivsdirektør, KS

Ruotsi

Jan-Olof Jacke, Verkställande direktör, Svenskt näringsliv
Mattias Dahl, Vice verkställande direktör, Svenskt näringsliv
Staffan Isling, Verkställande Direktör, Sveriges kommuner och regioner

---

Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö **PAY** on Pohjoismaiden ay-liikkeiden kattojärjestö, jonka piiriin kuuluu runsaat 8,5 miljoonaa järjestäytyntä työntekijää. PAY:ssä on mukana kaikkiaan 15 työntekijä-, toimihenkilö- ja akateemisten keskusjärjestöä. Tehtävänäme on tiivistää jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä, joka tähtää järjestäytyneiden työntekijöiden etujen laaja-alaiseen valvomiseen kokemustenvaihdon, vaikuttamistyön ja yhteisiä tavoitteita edistävän vuorovaikutuksen avulla. PAY:n jäsenet ovat FH ja Akademikerne Tanskasta, SAK ja STTK Suomesta, Samtak Färsaarilta, SiK Grönlannista, ASÍ, GSRB ja BHM Islannista, LO, YS ja Unio Norjasta sekä LO, TCO ja Saco Ruotsista.

Pohjolan ammatillisen yhteisjärjestön hallituksen lausunto

Mitä oikeudenmukainen siirtymä tarkoittaa Pohjoismaissa? – Ilmastopolitiikka, työmarkkinat ja pohjoismainen malli

Pohjoismaiden tulee olla maailman kestävin ja integroitunein alue vuoteen 2030 mennessä. Tämä on Pohjoismaiden pääministerien yhteinen tavoite, joka koskee sekä pohjoismaista hallitustason yhteistyötä että koko aluettamme. Pohjoismaiden ministerineuvosto mainitsi vision myös Glasgow'n ilmastokokouksessa (10.11.) antamassaan lausunnossa.

Sekä visio että lausunto ilahduttavat meitä. Tuemme kansainvälisen yhteisön pyrkimyksiä hillitä ilmastonmuutosta. Haluamme kiinnittää tästä näkökulmasta huomiota Pariisin ilmastopöytäkirjassa mainittuun oikeudenmukaiseen siirtymään (Just Transition), johon viitataan myös ministerineuvoston lausunnossa. Mutta mitä oikeudenmukainen siirtymä merkitsee pääministerien visiolle ja Pohjoismaiden mahdollisuuksille vähentää päästöjä?

Toteamme "The road towards a carbon-free society" -raportissa (2020), että oikeudenmukainen siirtymä ja pohjoismainen malli ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa ILO:n ihmisarvoisen työn ohjelman kautta: kummassakin on kyse muutosturvasta ja siitä, että ilmastopolitiikka ohjaa talouksiemme ja siten myös työmarkkinoidemme rakennemuutosta, mikä voi olla haasteellista palkansaajille ja työelämälle – myös Pohjoismaissa.

Pohjoismailla on kuitenkin suotuisan lähtötilanteensa ansiosta mahdollisuus ottaa johtoasema ilmastosiirtymässä tinkimättä hyvästä kilpailukyvästä ja tasa-arvostaan. Voimme sen ansiosta edistää integraatiota ja päästä lähemmäksi maailman kestävimmän alueen tavoitettamme.

Onnistumme vain, jos Pohjoismaat tulevana vuosina tekevät yhdessä voitavansa ilmastosiirtymän hyväksi ja hyödyntävät pohjoismaisen mallin kolmen pilarin (osapuolimalli, hyvinvointiyhteiskunta ja talouspolitiikka) täyttä potentiaalia.

Ehdotammekin, että Pohjoismaiden ministerineuvosto ja Pohjoismaiden hallitukset tekevät aloitteen vuotuisesta pohjoismaisesta kolmikantaforumista, jossa ovat mukana Pohjoismaiden hallitukset, työnantajajärjestöt ja palkansaajajärjestöt. Forumien tarkoituksena on ajaa rakennemuutosta ja vihreää siirtymää

- edistämällä pohjoismaista vuoropuhelua ilmasto-, elinkeino- ja työmarkkinapolitiikan leikkauskohdassa
- edistämällä vihreää näkökulmaa kansallisissa ja sektorikohtaisissa kaksi- ja kolmikantaneuvotteluissa
- korostamalla investointien merkitystä uusien vihreiden toimialojen työllisyydelle
- korostamalla koulutus- ja täydennyskoulutusseikkojen merkitystä tulevaisuuden työelämän näkökulmasta
- korostamalla sosiaaliturvaa ja työelämään kuuluvia oikeuksia liikkeelle panevana voimana siirtymässä, joka on ilmastonmuutoksen vuoksi välttämätön
- ottamalla oppia sekä toistensa että kansainvälisen areenan hyvistä esimerkeistä.

Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö **PAY** on Pohjoismaiden ay-liikkeiden kattojärjestö, jonka piiriin kuuluu runsaat 8,5 miljoonaa järjestäytyneitä työntekijää. PAY:ssä on mukana kaikkiaan 15 työntekijä-, toimihenkilö- ja akateemisten keskusjärjestöä. Tehtävänäme on tiivistää jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä, joka tähtää järjestäytyneiden työntekijöiden etujen laaja-alaiseen valvomiseen kokemustenvaihdon, vaikuttamistyön ja yhteisiä tavoitteita edistävän vuorovaikutuksen avulla. PAY:n jäsenet ovat FH ja Akademikerne Tanskasta, SAK ja STTK Suomesta, Samtak Färsaarilta, SiK Grönlannista, ASÍ, GSRB ja BHM Islannista, LO, YS ja Unio Norjasta sekä LO, TCO ja Saco Ruotsista.

Parhain terveisin

PAY Hallitus;

Tanska

Lizette Risgaard, Formand, FH

Lars Qvistgaard, Formand, Akademikerne

Suomi

Jarkko Eloranta, Puheenjohtaja, SAK Suomi

Antti Palola, Puheenjohtaja, STTK, Suomi ja puheenjohtaja PAY

Färsaaret

Jan Højgaard, Formaður, SAMTAK

Grönlanti

Jess G. Berthelsen, Formand, SIK

Islanti

Drífa Snædal, Forseti, ASÍ

Sonja Ýr Þorbergsdóttir, Formaður, BSRB

Friðrik Jónsson, Formaður, BHM

Norja

Peggy Hessen Følsvik, Leder, LO

Ragnhild Lied, Leder, Unio

Erik Kollerud, Leder, YS

Ruotsi

Susanna Gideonsson, Ordförande, LO

Therese Svanström, Ordförande, TCO

Göran Arrius, Ordförande, Saco

PAY

Magnus Gissler, Pääsihteeri, PAY

Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö PAY on Pohjoismaiden ay-liikkeiden kattojärjestö, jonka piiriin kuuluu runsaat 8,5 miljoonaa järjestäytyntä työntekijää. PAY:ssä on mukana kaikkiaan 15 työntekijä-, toimihenkilö- ja akateemisten keskusjärjestöä. Tehtävänäme on tiivistää jäsenjärjestöjen välistä yhteistyötä, joka tähtää järjestäytyneiden työntekijöiden etujen laaja-alaiseen valvomiseen kokemustenvaihdon, vaikuttamistyön ja yhteisiä tavoitteita edistävän vuorovaikutuksen avulla. PAY:n jäsenet ovat FH ja Akademikerne Tanskasta, SAK ja STTK Suomesta, Samtak Färsaarilta, SiK Grönlannista, ASÍ, GSRB ja BHM Islannista, LO, YS ja Unio Norjasta sekä LO, TCO ja Saco Ruotsista.